

Музейний облік як управління інформацією

СТАНДАРТИ МЕТАДАНИХ

Ікона «Увірування Фоми», шедевр мініатюрної кам'яної пластики XII – першої половини XIII ст., розмірами 4х2,5 см. На іконі опуклим рельєфом зображено дві постаті: Христа, що у спокійній, фронтальній позі показує Фомі свої рани, і Фому, що схилився до нього. Давньоруський різьбяр майстерно відтворив м'які, округлі лінії складок одягу, тонко виділив обличчя, руки та ноги. Твір можна побачити в історичному музеї.

- **Назва:**
ікона "Увірування Фоми"
- **Розміри:**
  - **висота:** 4 см;
  - **ширина:** 2,5 см
- **Матеріал:**
камінь
- **Техніка**
різьблення
- **Зображення/позначки на предметі**
антропоморфні фігури
- **Пов'язані особи:**
  - Ісус Христос
  - Фома
- **Дата:**
XII ст.
- **Місце збереження:**
історичний музей

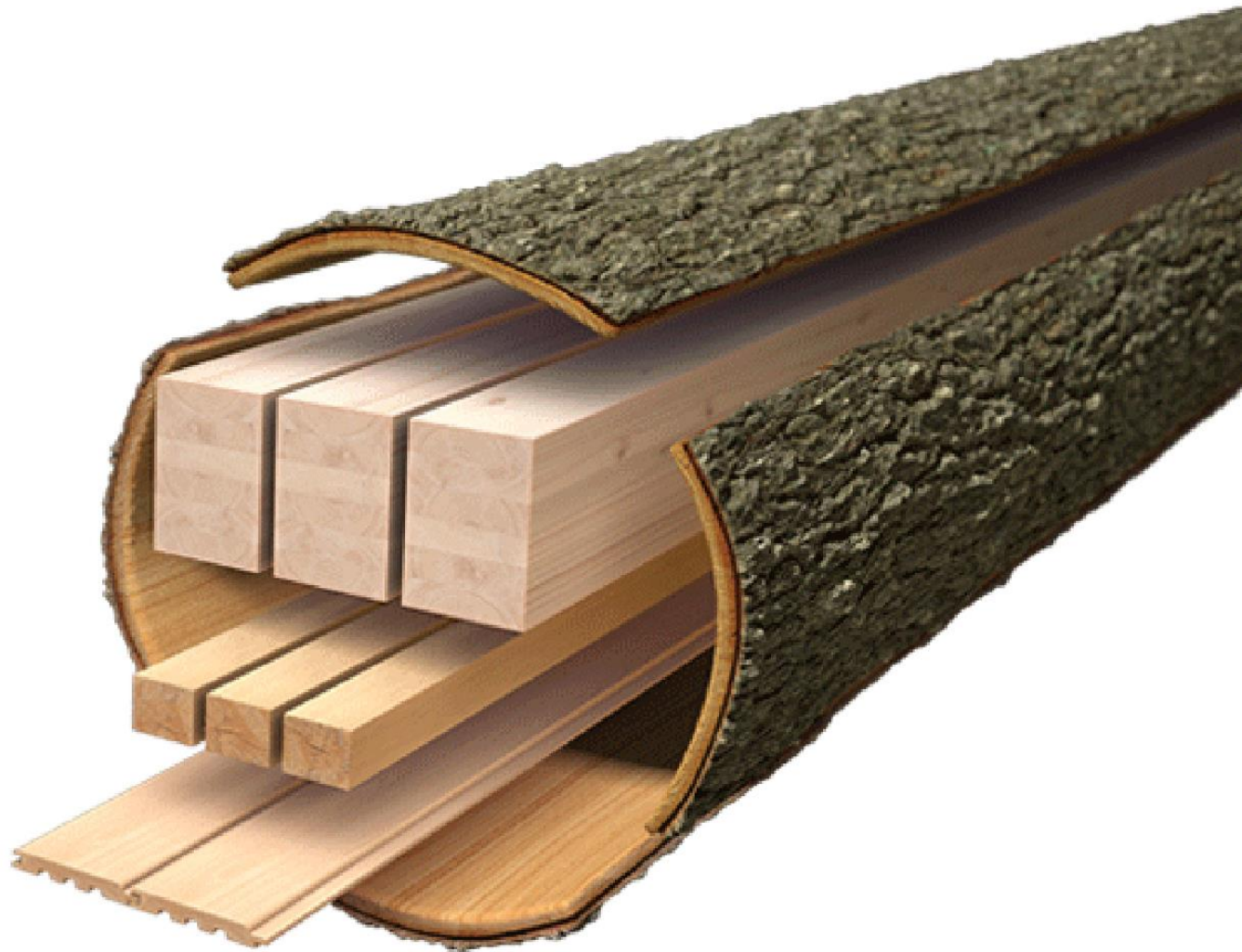
Формалізовані та структуровані дані

Неструктурований (слабоструктурований),
неформалізований текст

Формалізація даних

Організація даних через форми документації

Книга
надходжень
на ТЗ

Книга
надходжень
на ПЗ

Інвентарні
Книги

Спеціальні
інвентарні книги

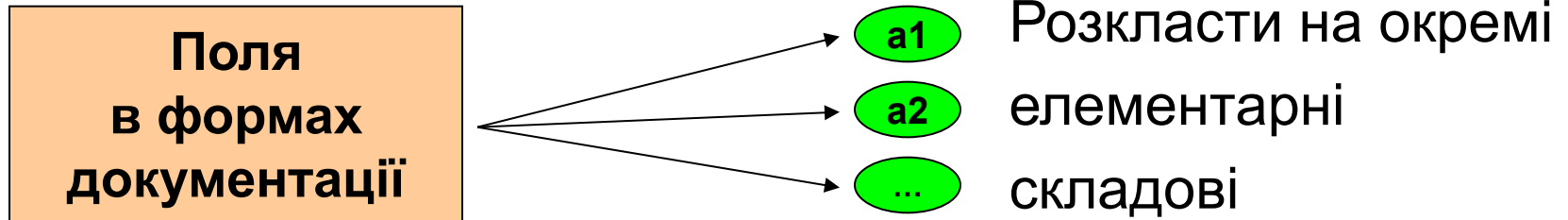
Супровідна
документація
(акти тощо)

Науково-
уніфікований
паспорт

ПЗ(3): Номер і дата акта приймання, протоколу ФЗК, інші супроводжувальні документи, джерело і спосіб надходження

ТЗ(6): Матеріал, проба, загальна маса, розміри

Формалізація даних

ПЗ(3): Номер і дата акта приймання, протоколу ФЗК, інші супроводжувальні документи, джерело і спосіб надходження

- Джерело надходження
- Спосіб надходження
- Посилання на документ

ТЗ(6): Матеріал, проба, загальна маса, розміри

- Матеріал
- Проба
- Маса
- Розміри

Науково-уніфікований паспорт

20. Час і місце виявлення: 01.05.2001 р., Бориспільська митниця

21. Час і місце побутування: XVIII—XX ст.ст., Україна—Росія

22. Джерело надходження: Україна, м. Київ, Бориспільська митниця, інспектор Баранюк В.В.

23. Спосіб надходження: закупка , замовлення , дарунок , передача

24. Документи: Передано Державною митною службою на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 25.09.1998 р. № 340, рішення Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через Державний кордон і Державної митної служби України від 01.11.2001 р. № 9; акт від 11.12.2001 р., протокол ФЗК від 14.12.2001 р.

25. Класифікація: образотворчі джерела

26. Типологія: образотворче мистецтво

27. Кількість: 1

28. Розміри (см/мм): 53x46x2 см

29. Матеріал: дошка, позолота

30. Техніка: темпера

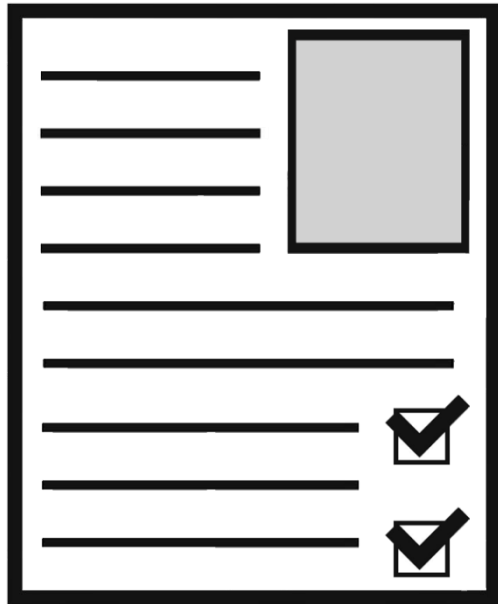
31. Дорогоцінні метали:

32. Дорогоцінне каміння:

Назва	Маса (г)	Проба	Назва і вид <u>огранування</u>	<u>К-ть</u>	Маса (кар, г)	Розміри (мм)
—	Загальна Лігатурна У чистоті	—	—	—	—	—

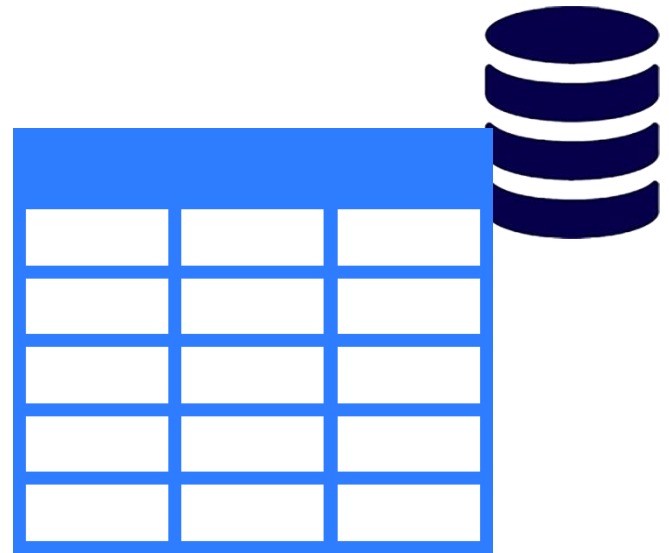
Спроби оцифрування.

Буквальне відтворення структур даних

A black-bordered icon representing a form. It contains several horizontal lines for text input, a gray square placeholder for a photo, and two checkboxes at the bottom right, both of which are checked.

=

A blue-bordered icon representing a data table. It has a header row and five data rows, each with three columns. To the right of the table is a dark blue icon of a database cylinder with three horizontal lines.

Проблема структурної неоднорідності

Предмет	Розміри	...
Ікона «Розп'яття з 12-ма клеймами»	53x46x2 см	

Зв'язок між атрибутами «Предмет» та «Розміри» – 1:1.

Поле «Розміри» містить неструктурований масив інформації

Проблема структурної неоднорідності

Предмет	Висота	Довжина	Ширина
Ікона «Розп'яття з 12-ма клеймами»	53 см	46 см	2 см

**Зв'язок між атрибутом «Предмет» та атрибутами розмірів – 1:1,
Типи розмірів жорстко задані у структурі БД**

Проблема структурної неоднорідності

Предмет

Горщик гострореберної форми
зрубної культури

1:n

Зв'язок «Один до багатьох» (1:n), можна описати будь-який розмір, навіть не знаючи наперед (на момент формування структури БД) особливостей предметів різних груп зберігання

Тип виміру	Значення	Одиниця виміру
Висота	20	см
Діаметр вінець	15	см
Діаметр тулуба	23	см
Діаметр дна	16	см

назва

опис

розміри

матеріал

техніка

type

value

unit

дата

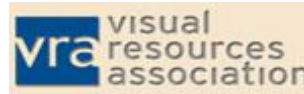
стан збереження

Об'єкти культури: стандарти метаданих та обміну даними

- CDWA / CDWA Lite

- VRA Core

- Museumdat

- SPECTRUM / SPECTRUM XML schema

- CIDOC CRM

- LIDO

Описовий та процедурний стандарт музейної документації.

Чітко та формалізовано описує процедури документування об'єктів та управління колекцією (понад 20 процедур):

- Підготовка до надходження,
- Надходження об'єкта,
- Приймання на тимчасове зберігання,
- Приймання на постійне зберігання,
- Передача на тимчасове зберігання,
- Контроль за збереженням та переміщенням,
- Транспортування,
- Інвентаризація,
- Перевірка стану збереження,
- Консервація та реставрація,
- Управління ризиками,
- Оцінювання,
- Управління правами,
- Пошкодження та втрата,
- Аналіз документації тощо.

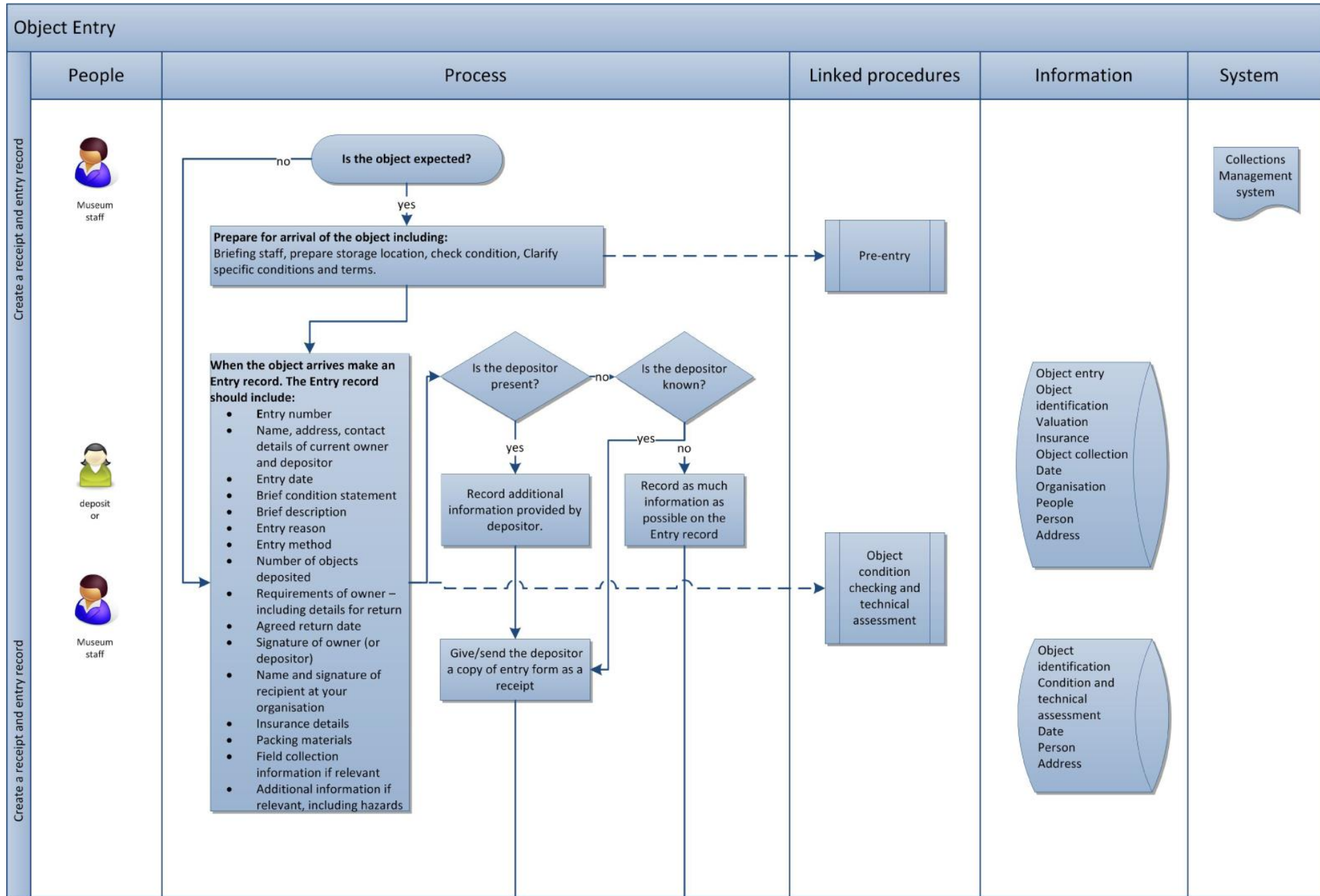
Опис кожного пункту процедури супроводжується визначенням пов'язаних **атрибутів (понад 700 елементів)**, що мають бути опрацьовані для ефективного проведення процедур та фіксації даних.

Права: Collection Trust (Великобританія)

Впровадження: Великобританія, Нідерланди, Фландрія, Португалія, Фінляндія, Швеція, Польща та ін.

Національний партнер в Україні – УЦРМС (права на переклад та локалізацію)

SPECTRUM. Схематичне представлення процедури «Надходження предмета»

Структура даних. Онтологічні стандарти

Conceptual Reference Model (CIDOC CRM)

<http://www.cidoc-crm.org>

Розробка з середини 1990-х років

Стандарт створений та розвивається широким колом експертів під егідою Міжнародної ради музеїв (ICOM).

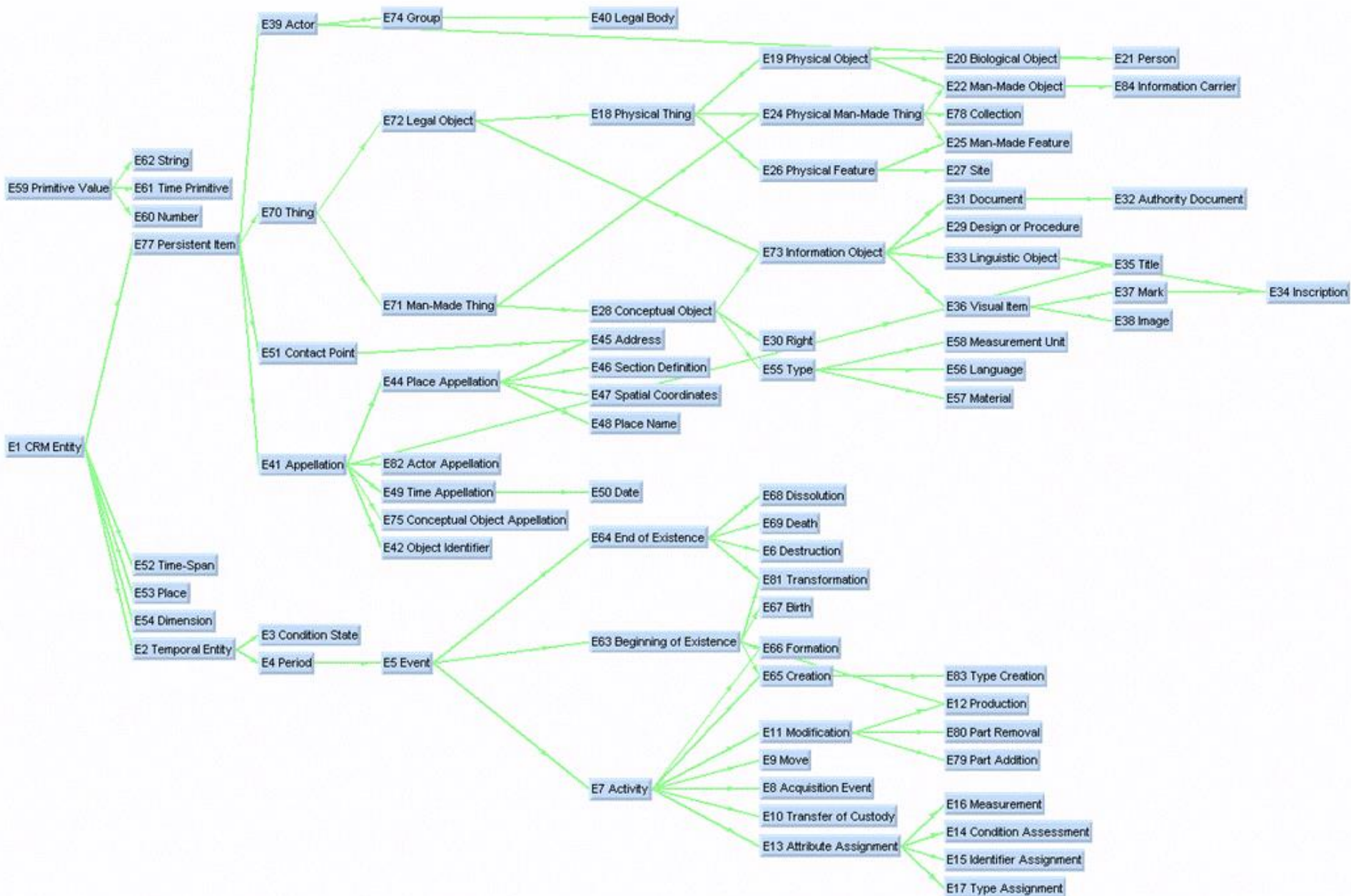
Визнаний **міжнародним стандартом за системою ISO** (ISO 21127 – «Еталонна онтологія для обміну інформацією про культурну спадщину»).

Документ являє собою формальну абстрактну онтологію предметної області в сфері культурної спадщини, описує модель даних та метаданих, що визначають предмети, поняття, осіб, події, дати, історичний контекст, географічні відомості, рух музейних предметів, супровідну документацію тощо.

Структурно CRM складається з **ієрархії класів та широкого набору властивостей** (близько 100 класів й 150 властивостей), що пов'язані між собою.

Права: Відкритий стандарт.

Ієрархія класів CIDOC CRM

Модель представлення атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM

НУП(17): Назва предмета

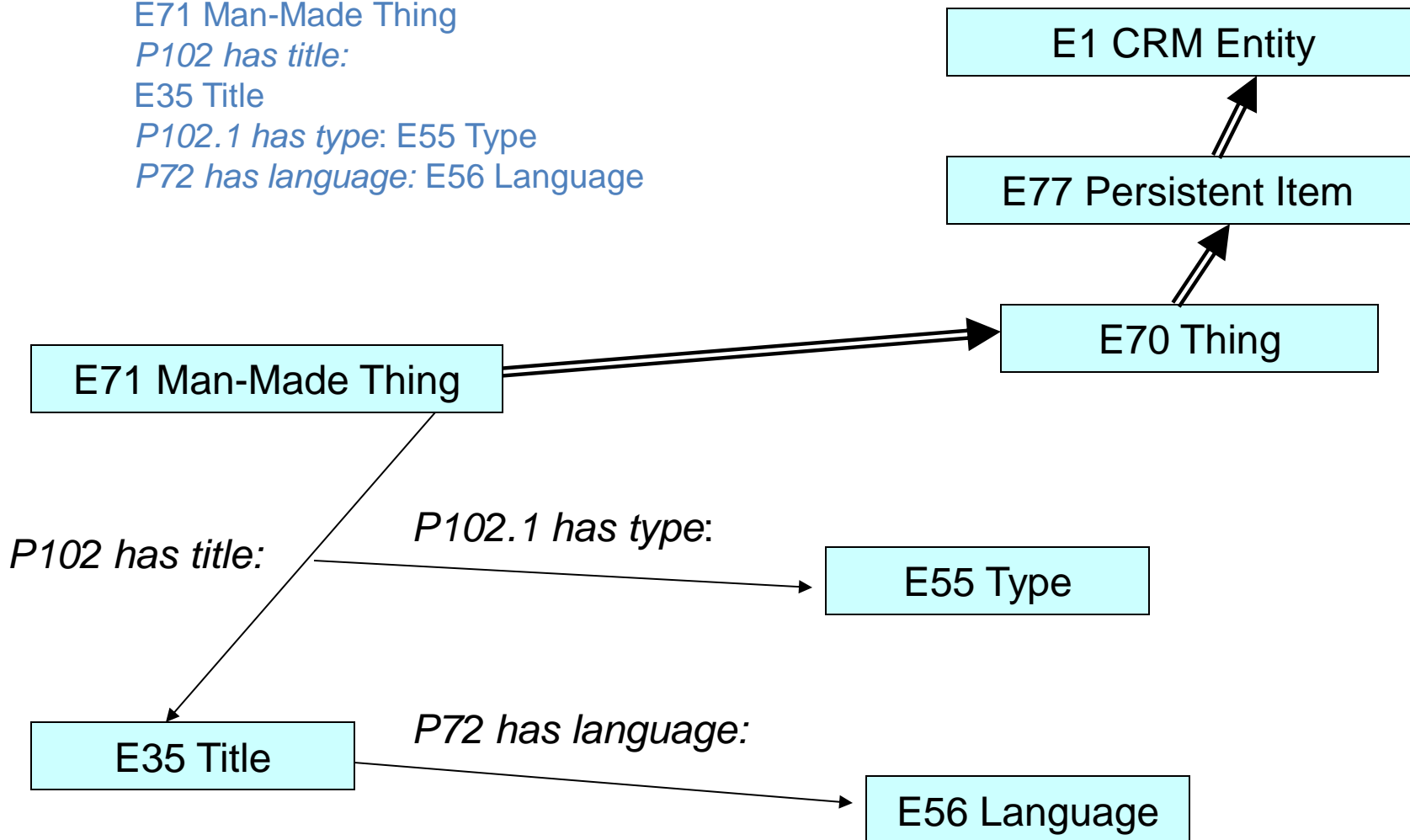
E71 Man-Made Thing

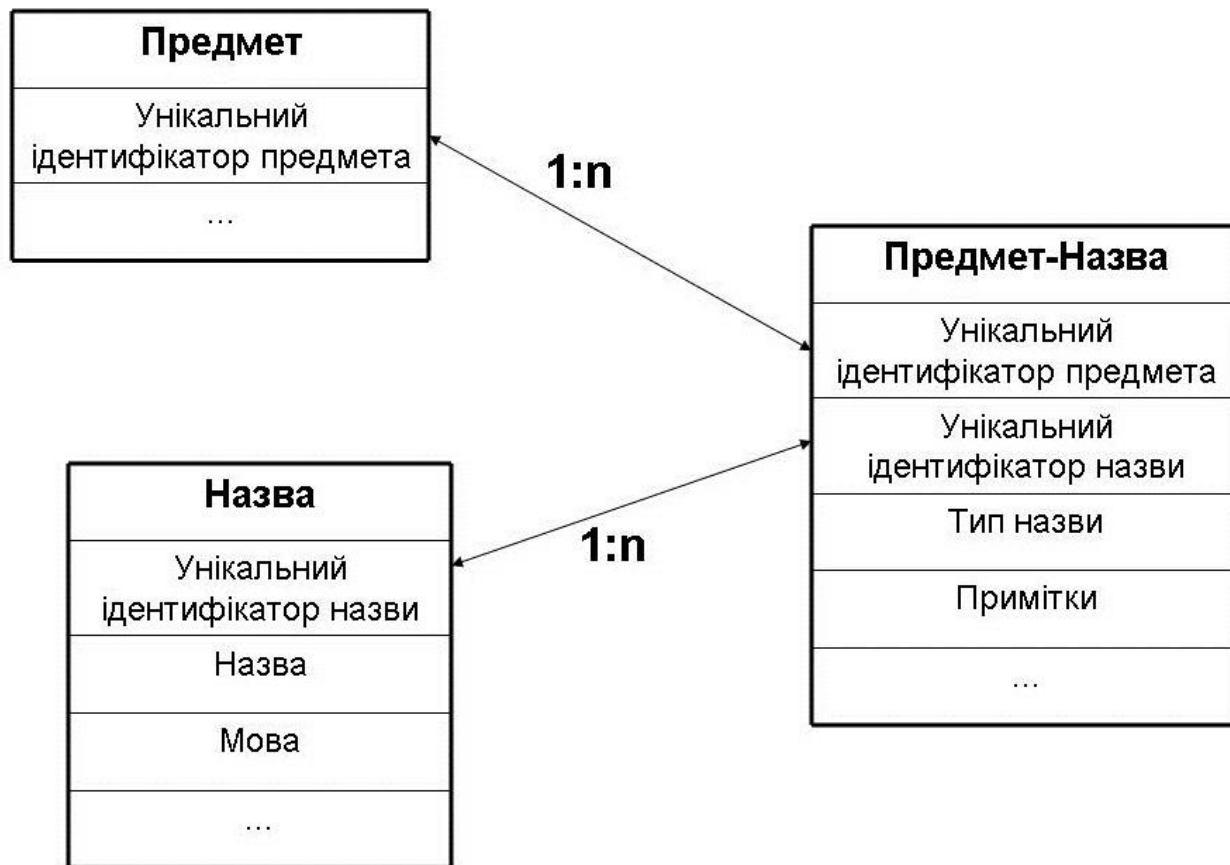
P102 has title:

E35 Title

P102.1 has type: E55 Type

P72 has language: E56 Language

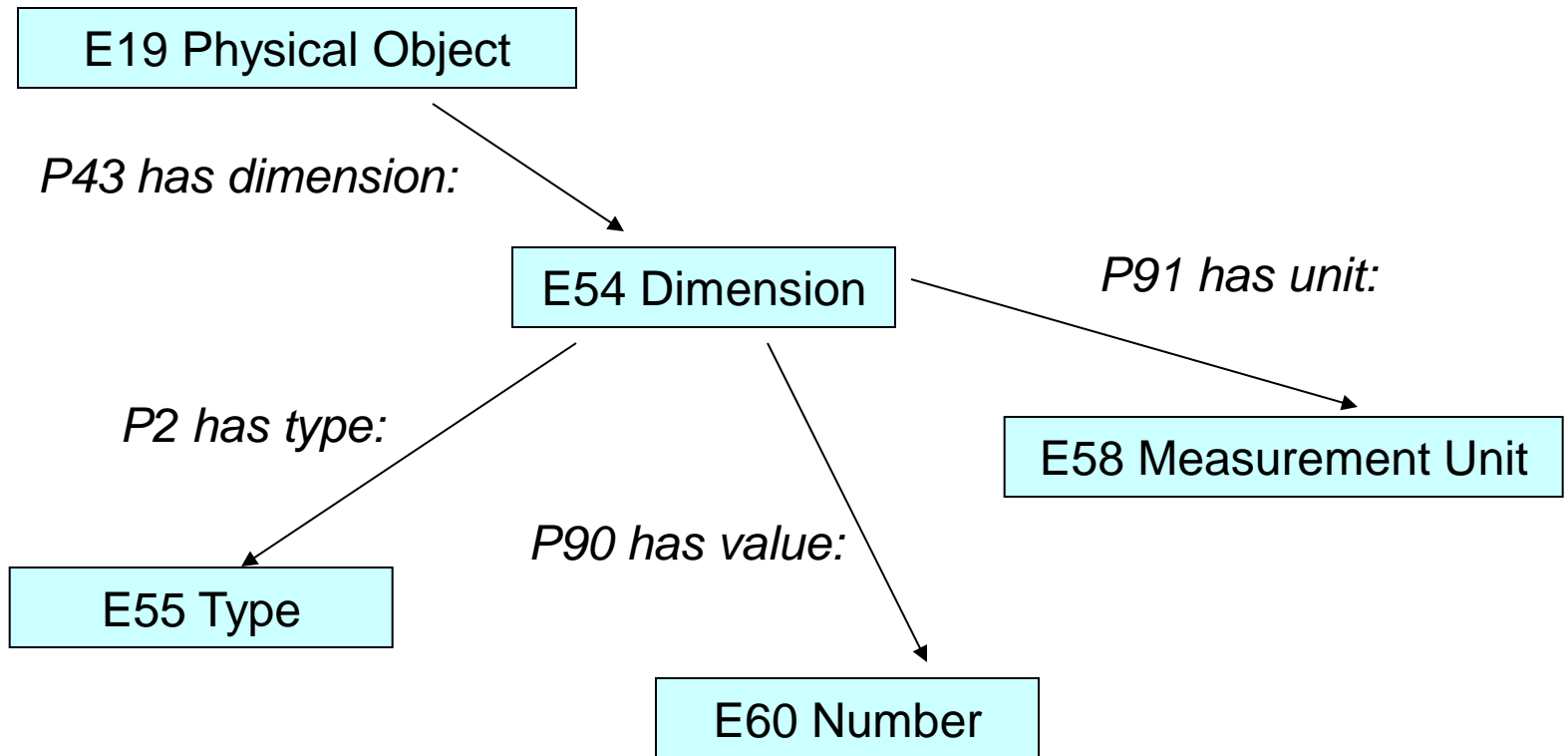

Приклад фізичної реалізації. Примірна схема таблиць реляційної бази даних для збереження відомостей про назву предмета відповідно до логічної моделі, Побудованої за рекомендаціями CIDOC CRM

Модель представлення атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM

НУП(28): Розміри

Проблема структурної неоднорідності

Предмет

Горщик гострореберної форми
зрубної культури

1:n

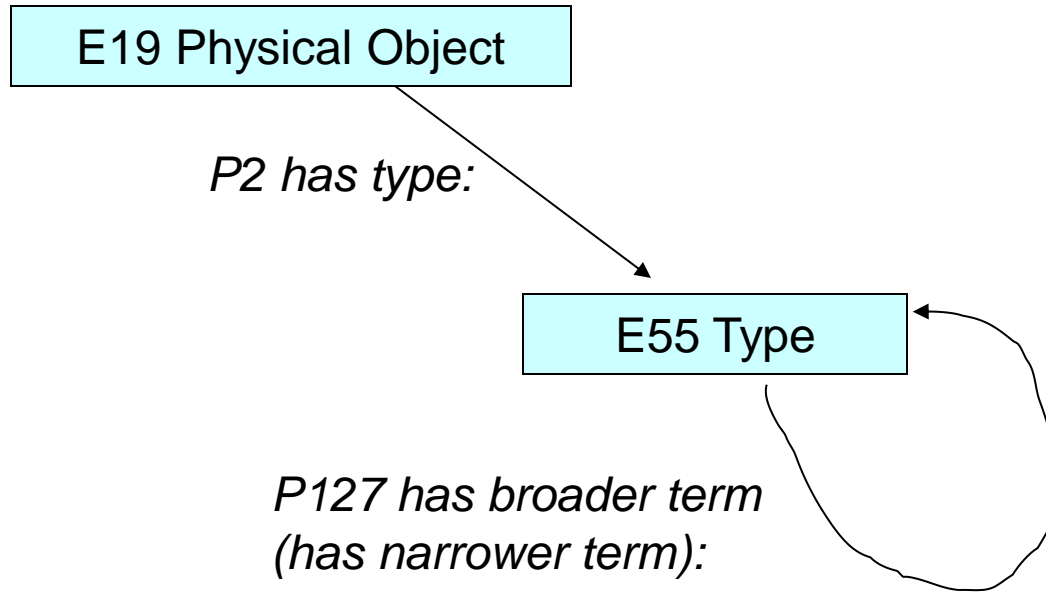
Зв'язок «Один до багатьох» (1:n), можна описати будь-який розмір, навіть не знаючи наперед (на момент формування структури БД) особливостей предметів різних груп зберігання

Тип виміру	Значення	Одиниця виміру
Висота	20	см
Діаметр вінець	15	см
Діаметр тулуба	23	см
Діаметр дна	16	см

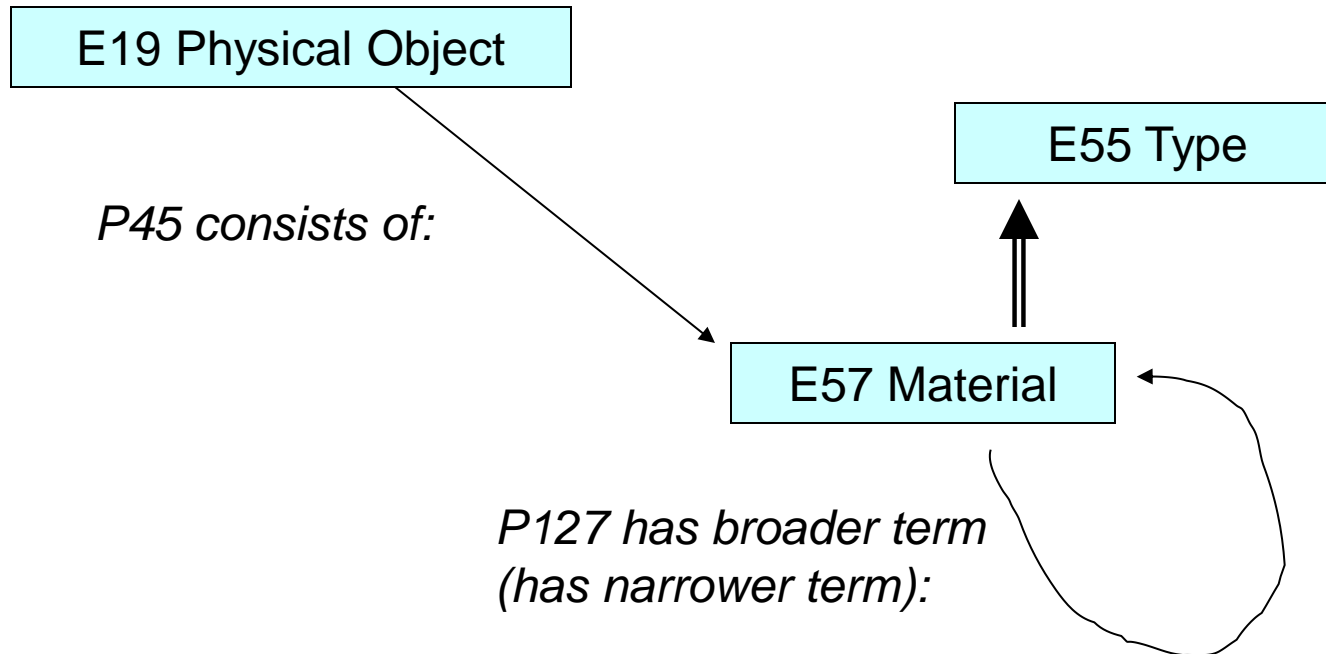
Схема відображення еталонних атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM. На прикладі науково-уніфікованого паспорту

НУП(25): Класифікація

Схема відображення еталонних атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM. На прикладі науково-уніфікованого паспорту

НУП(29): Матеріал

Схема відображення еталонних атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM. На прикладі науково-уніфікованого паспорту

НУП(18): **Автор**

НУП(20): **Час і місце створення**

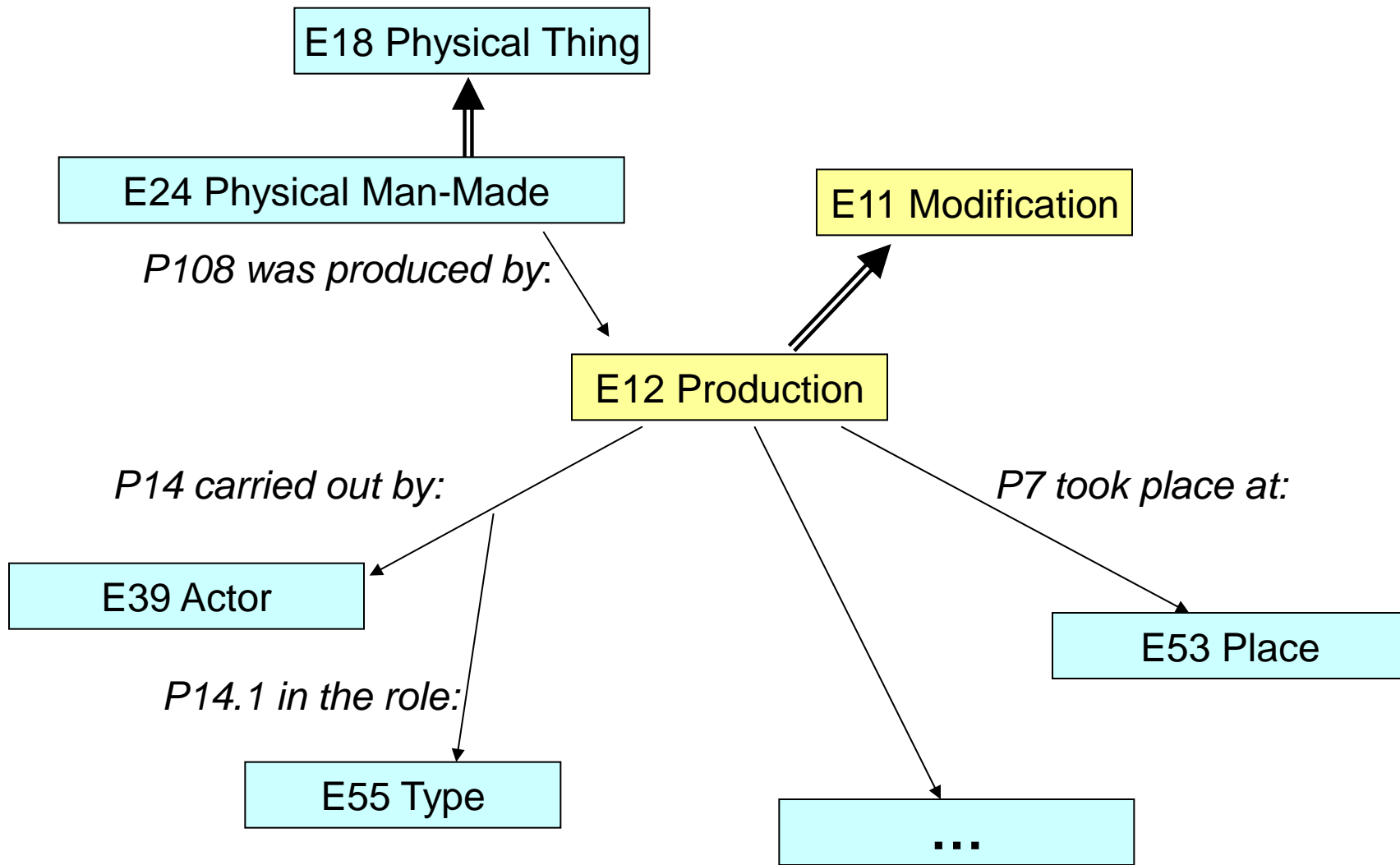
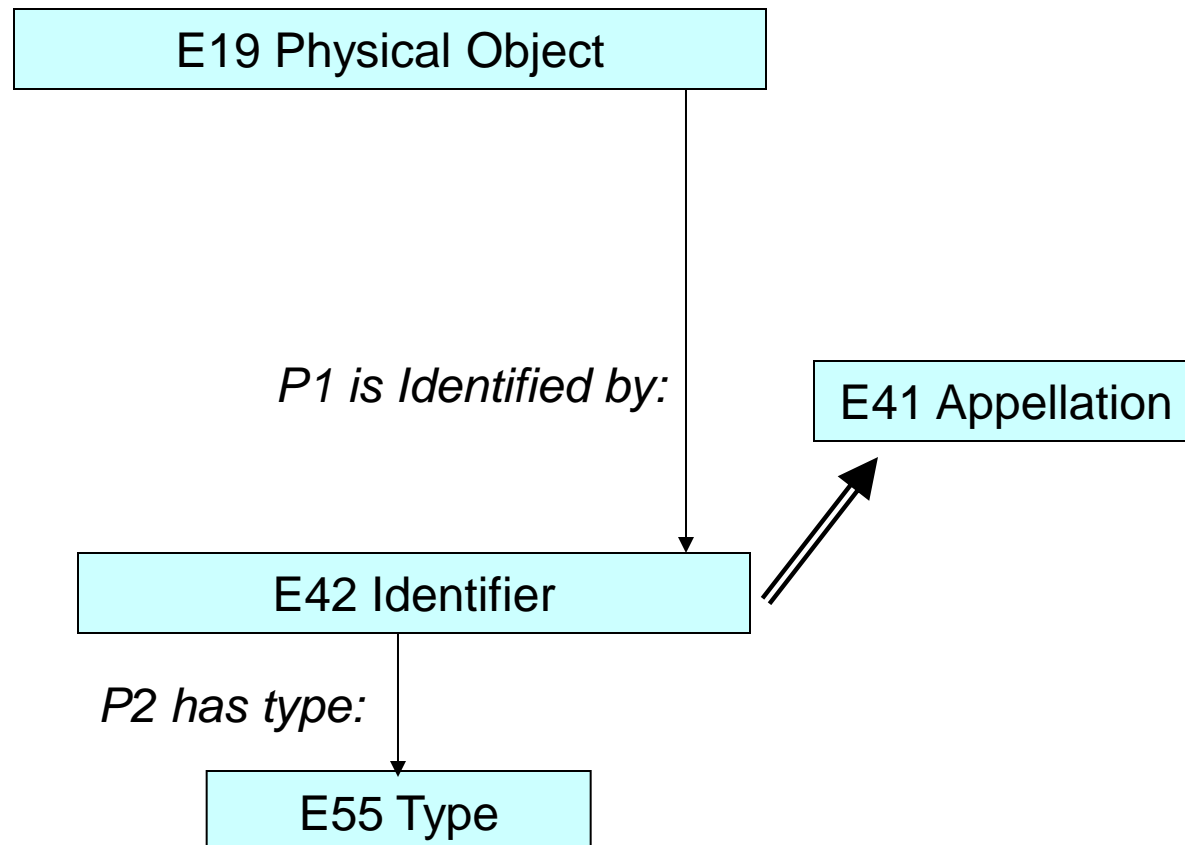

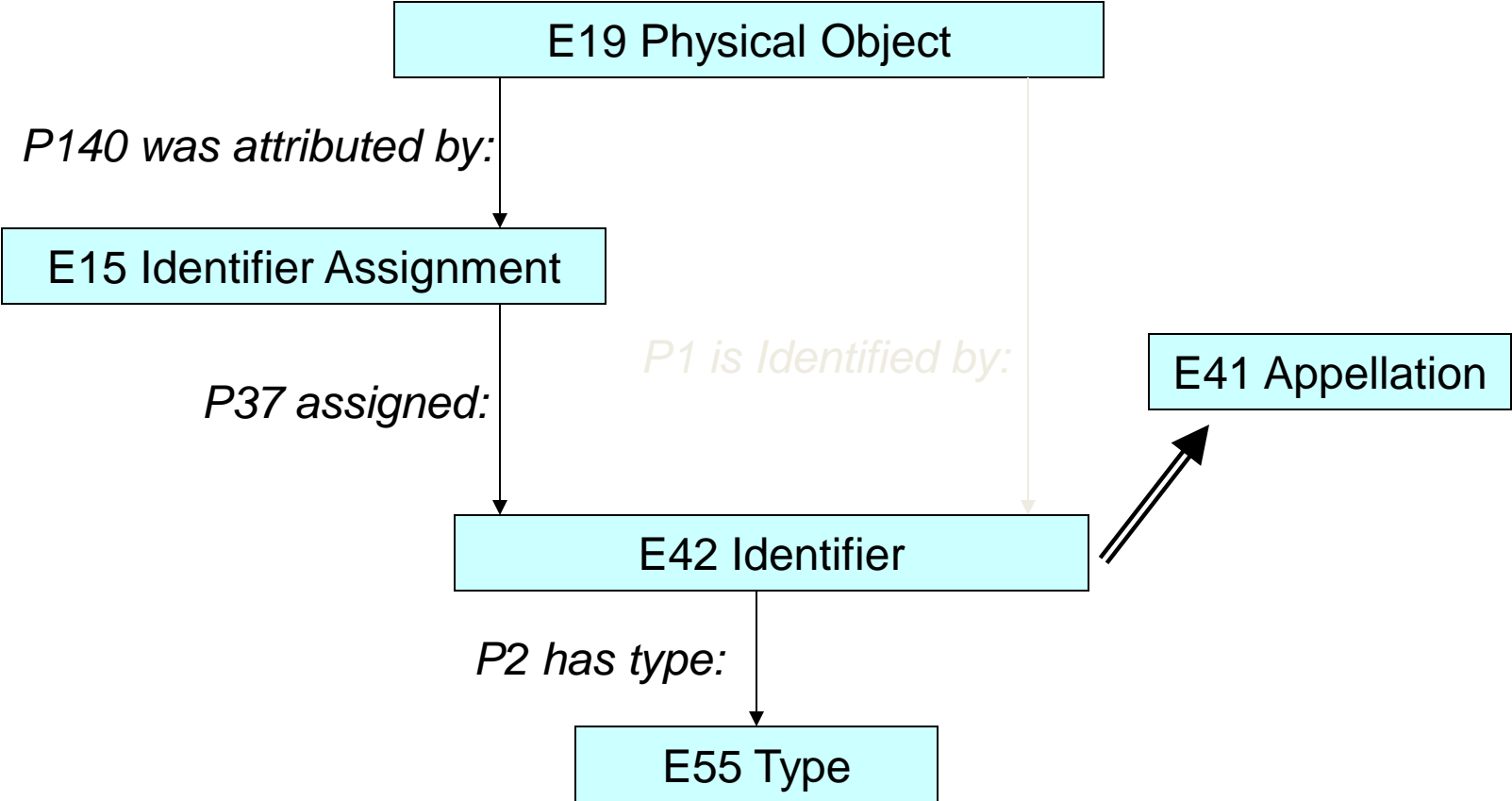
Схема відображення еталонних атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM.
На прикладі науково-уніфікованого паспорту

НУП(7): Номер за книгою надходжень

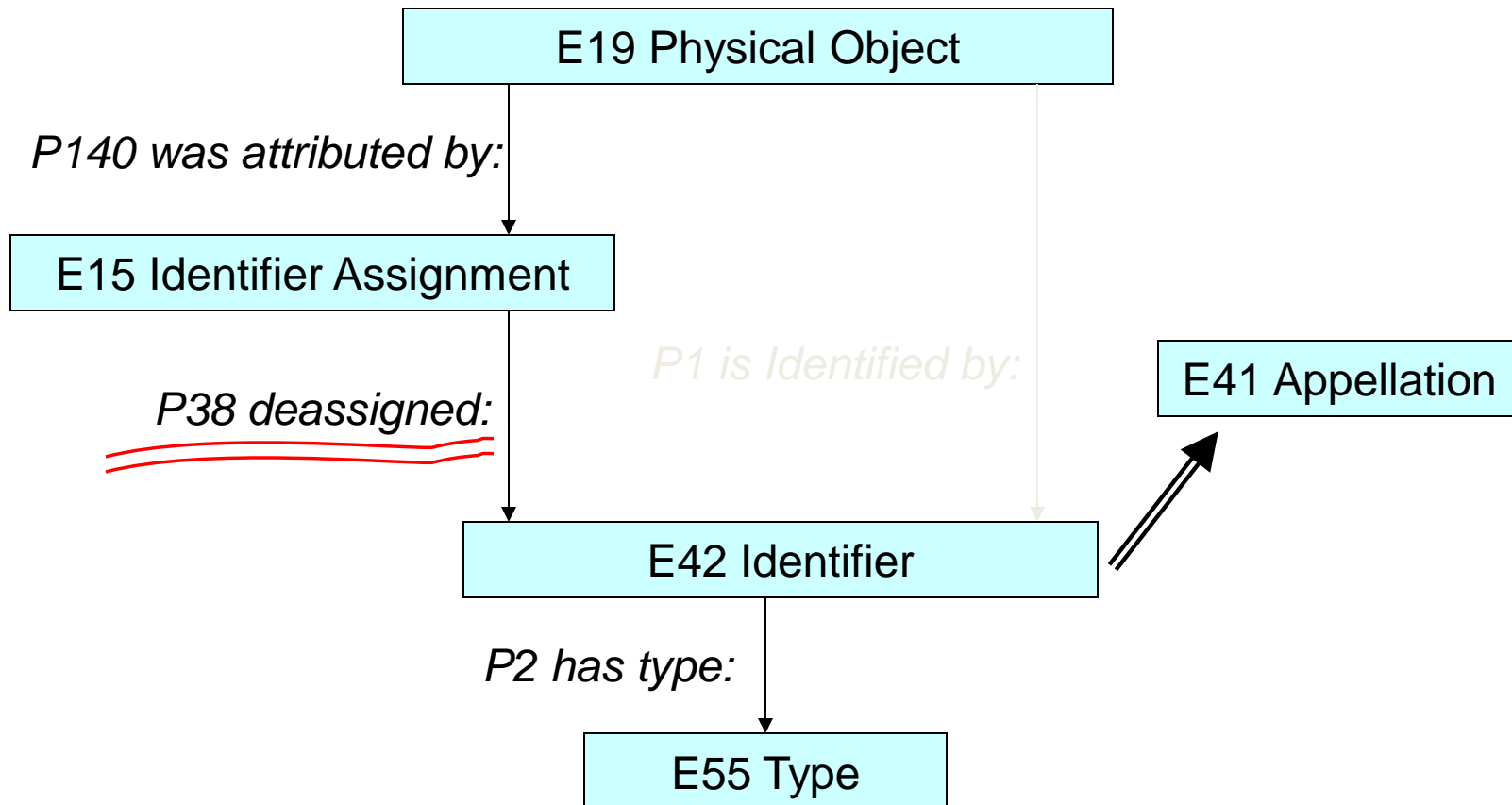
**Схема відображення еталонних атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM.
На прикладі науково-уніфікованого паспорту**

НУП(7): Номер за книгою надходжень

Схема відображення еталонних атрибутів через класи та властивості CIDOC CRM. На прикладі науково-уніфікованого паспорту

НУП(10): Старі інвентарні номери

Обмін даними

XML

eXtensible Markup Language – розширювана мова розмітки

`<element>` дані `</element>`

`<dataSet>`

`<row>` строка 1 `</row>`

`<row>` строка 2 `</row>`

`<row>` строка 3 `</row>`

`<row>` ... `</row>`

`<note lang="UA">` Текст примітки `</note>`

`</dataSet>`

Формати обміну даними про музейні об'єкти

Lightweight Information Describing Objects (LIDO)

Стандарт обміну даними (xml-схема), базується на CIDOC CRM.

Є результатом спільної роботи **CIDOC ICOM** та колективів-розробників таких стандартів як **CDWA Lite** (J. Paul Getty Trust), **museumdat** (Documentation Committee of the German Museums Association), **SPECTRUM XML schema** (UK Collections Trust).

Призначення: універсальний **описовий** формат обміну даними про пам'ятки культурної спадщини, зокрема, музейні предмети. Є **частковою** реалізацією онтології CIDOC CRM.

Права: Відкритий стандарт

Розвиток стандарту координується під егідою CIDOC ICOM

LIDO: інформація про назву предмета

```
<lido:titleWrap>
```

```
  <lido:titleSet>
```

```
    <lido:appellationValue lido:pref="preferred" xml:lang="en">
```

```
      La Primavera / Spring
```

```
    </lido:appellationValue>
```

```
  </lido:titleSet>
```

```
</lido:titleWrap>
```

LIDO: інформація про музей, в якому зберігається предмет

```
<lido:repositoryName>
```

```
  <lido:legalBodyName>
```

```
    <lido:appellationValue>
```

```
      Galleria degli Uffizi — Pinacoteca (Florence)
```

```
    </lido:appellationValue>
```

```
  </lido:legalBodyName>
```

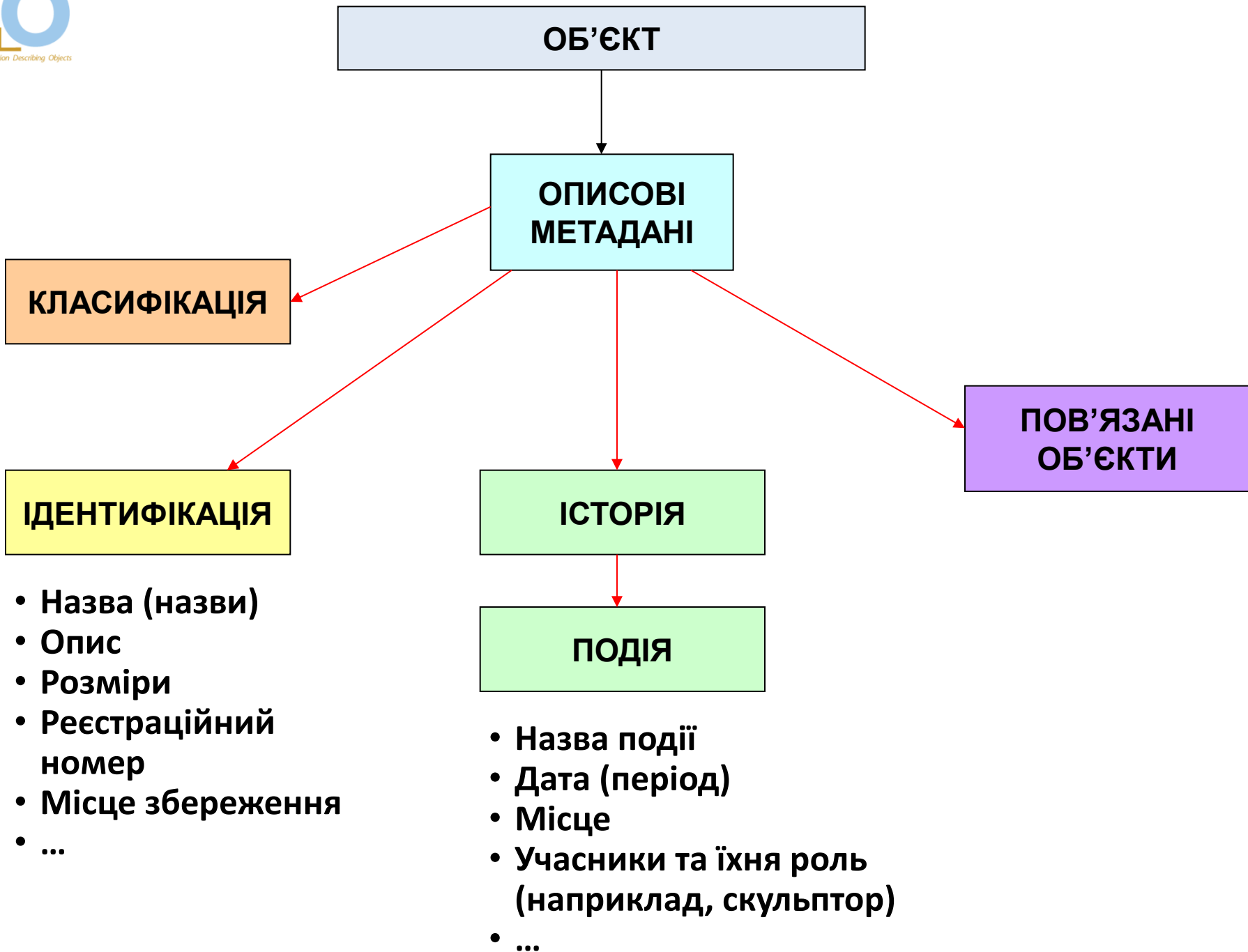
```
</lido:repositoryName>
```

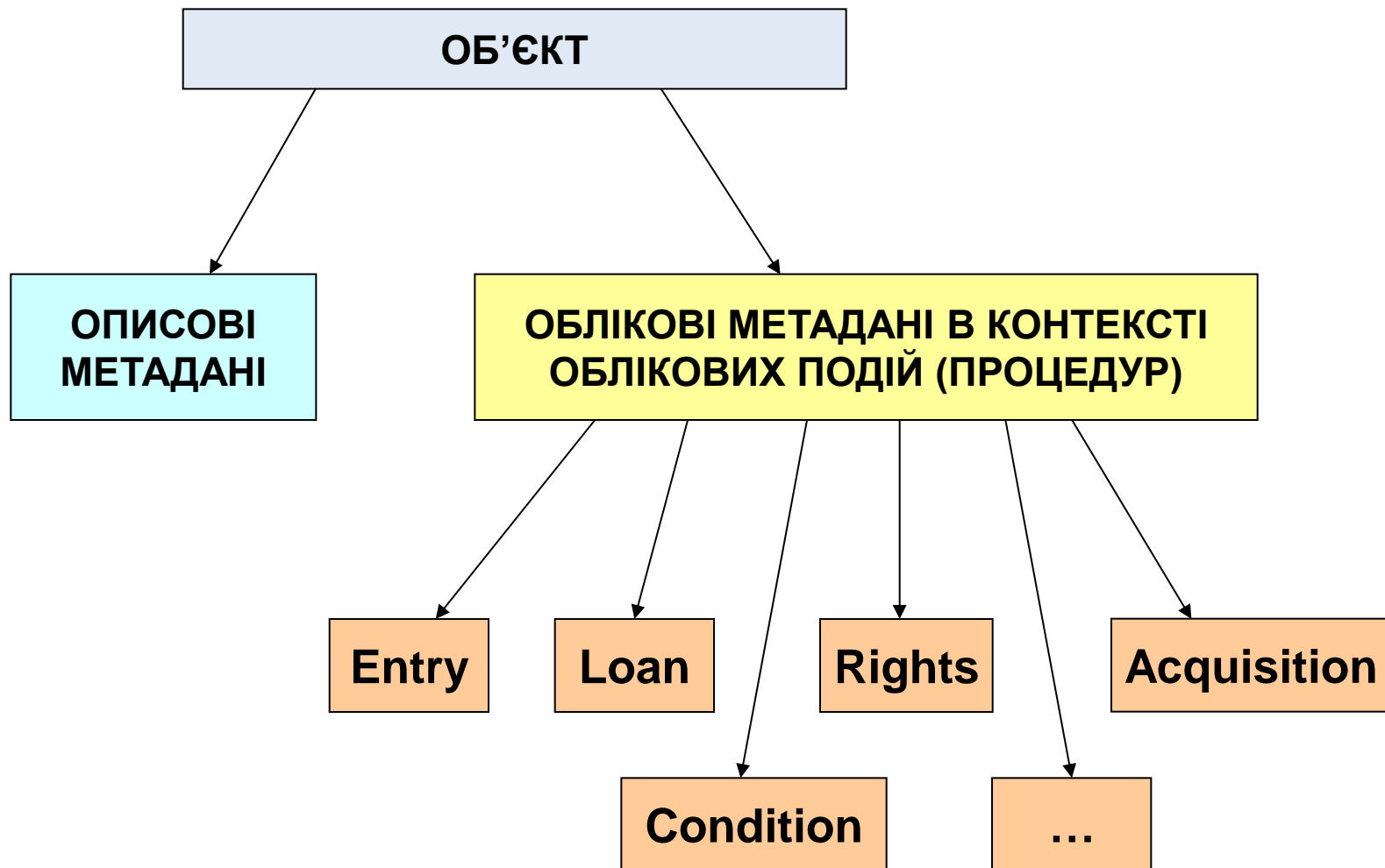
...

```
<lido:workID lido:type="inventory number">  
    8360 (Inv. 1890)  
</lido:workID>  
</lido:repositorySet>  
</lido:repositoryWrap>  
<lido:displayStateEditionWrap/>  
<lido:objectDescriptionWrap/>  
<lido:objectMeasurementsWrap>  
    <lido:objectMeasurementsSet>  
        <displayObjectMeasurements/>  
        <objectMeasurements>  
            <measurementsSet>  
                <measurementType>height <measurementType>  
                <measurementUnit>17<measurementUnit>  
                <measurementValue>mm<measurementValue>  
            </measurementsSet>  
        </objectMeasurements>  
    </lido:objectMeasurementsSet>  
</lido:objectMeasurementsWrap>  
<lido:objectIdentificationWrap>
```

```
<eventWrap>  
  <eventSet>  
    <displayEvent/>  
    <event>  
      <eventID/>  
      <eventType/>  
      <roleInEvent/>  
      <eventName/>  
      <eventActor>  
      <actorInRole/>  
      <culture/>  
      <eventDate/>  
      <periodName/>  
      <eventPlace/>  
      <eventMethod/>  
      <eventMaterialsTech/>  
      <thingPresent/>  
      <relatedEventSet/>  
      <eventDescriptionSet/>  
    </event>  
  </eventSet>  
</eventWrap>
```

**Частина
інформації про
предмет
(матеріал, техніка,
пов'язані особи та
їхня роль тощо)
подаються в
контексті опису
подій**


```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
```

```
<interchange>
```

```
<record>
```

```
<data>
```

```
...
```

```
</data>
```

Блок даних

```
<metadata>
```

```
...
```

```
</metadata>
```

Блок допоміжних даних

```
</record>
```

Запис 1

```
<record>
```

```
...
```

```
</record>
```

Запис 2

```
</interchange>
```

Пакет даних для обміну

```
<record>
```

```
  <data>
```

```
    <object>
```

```
      <entry/>
```

```
      <acquisition/>
```

```
      <condition/>
```

```
      <conservation/>
```

```
      ...
```

```
      <exhibition/>
```

```
      <loan/>
```

```
      <deaccession/>
```

```
      <rights/>
```

```
      <risk-management/>
```

```
    </object>
```

```
    <object>
```

```
      ...
```

```
    </object>
```

```
  </data>
```

```
</record>
```

Дані в
контексті
виконання
конкретних
процедур

Дані про
конкретний
об'єкт

Дані про
інший
об'єкт

<entry>

<date/>

<depositor>

<person/>

</depositor>

<depositor-requirements/>

<entry-number/>

<environmental-condition>

<date/>

<note/>

</environmental-condition>

<field-collection>

<collector/>

<context/>

<date/>

<event/>

...

... (продовження)

<geological-complex/>

<keyword/>

<method/>

<note/>

<number/>

<place/>

<position/>

<source/>

<stratigraphic-unit/>

</field-collection>

<method/>

<note/>

<object-requirements/>

<packing-note/>

<reason/>

</entry>

<loan>

<in>

<authorisation/>

<conditions/>

<contact/>

<lender/>

<lender-contact/>

<note>/>

<reference/>

приймання на
ТЗ

</in>

<out>

<authorisation/>

<borrower/>

<conditions/>

<contact/>

<note/>

<reference/>

<status/>

<venue/>

видача на/повернення з
ТЗ

</out>

</loan>

<conservation>

<material/>

<method/>

<note/>

<recall-date/>

<reference/>

<treatment>

<conservator/>

<date/>

<description/>

<priority/>

</treatment>

</conservation>

```
graph BT; A[аналіз предметної області та визначення переліку атрибутів] --> B[визначення онтологічного стандарту, формування логічної структури (моделі) даних]; B --> C[стандарт метаданих та обміну даними]; C --> D[програмний інструментарій];
```

**програмний
інструментарій**

**стандарт метаданих
та обміну даними**

**визначення онтологічного стандарту,
формування логічної структури (моделі) даних**

аналіз предметної області та визначення переліку атрибутів

**програмний
інструментарій**

**програмний
інструментарій**

**програмний
інструментарій**

**стандарт метаданих
та обміну даними**

**визначення онтологічного стандарту,
формування логічної структури (моделі) даних**

**аналіз предметної області, облікових процедур,
та визначення необхідного мінімального набору атрибутів**

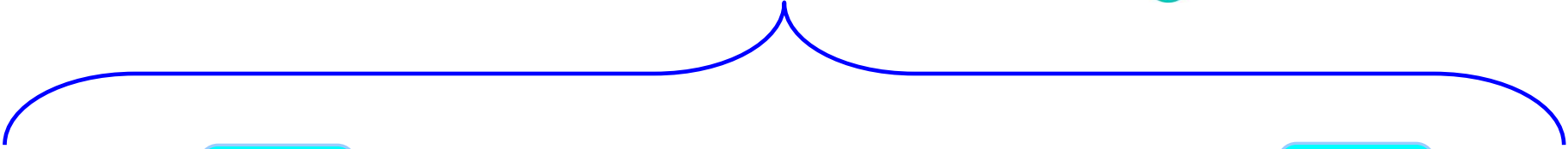
міжгалузеві
проекти

VEPIS

CIDOC CRM

LIDO,
EDM

LIBIS

MARC21,
UNIMARC,
DUBLIN CORE

LAFS

ISAD,
EAD

**Стандарти
метаданих:**
CDWA/CDWA Lite, CCO,
VRA, CIDOC CRM, LIDO

**Авторитетні
файли, тезауруси:**
AAT, TGN, ULAN, CONA

Limis-M

Рівень музеїв:
автоматизація облікових
процедур, управління
даними, експорт

Limis-C

Центральне сховище:
агрегація, збереження,
трансформація
та поширення даних

Limis-K

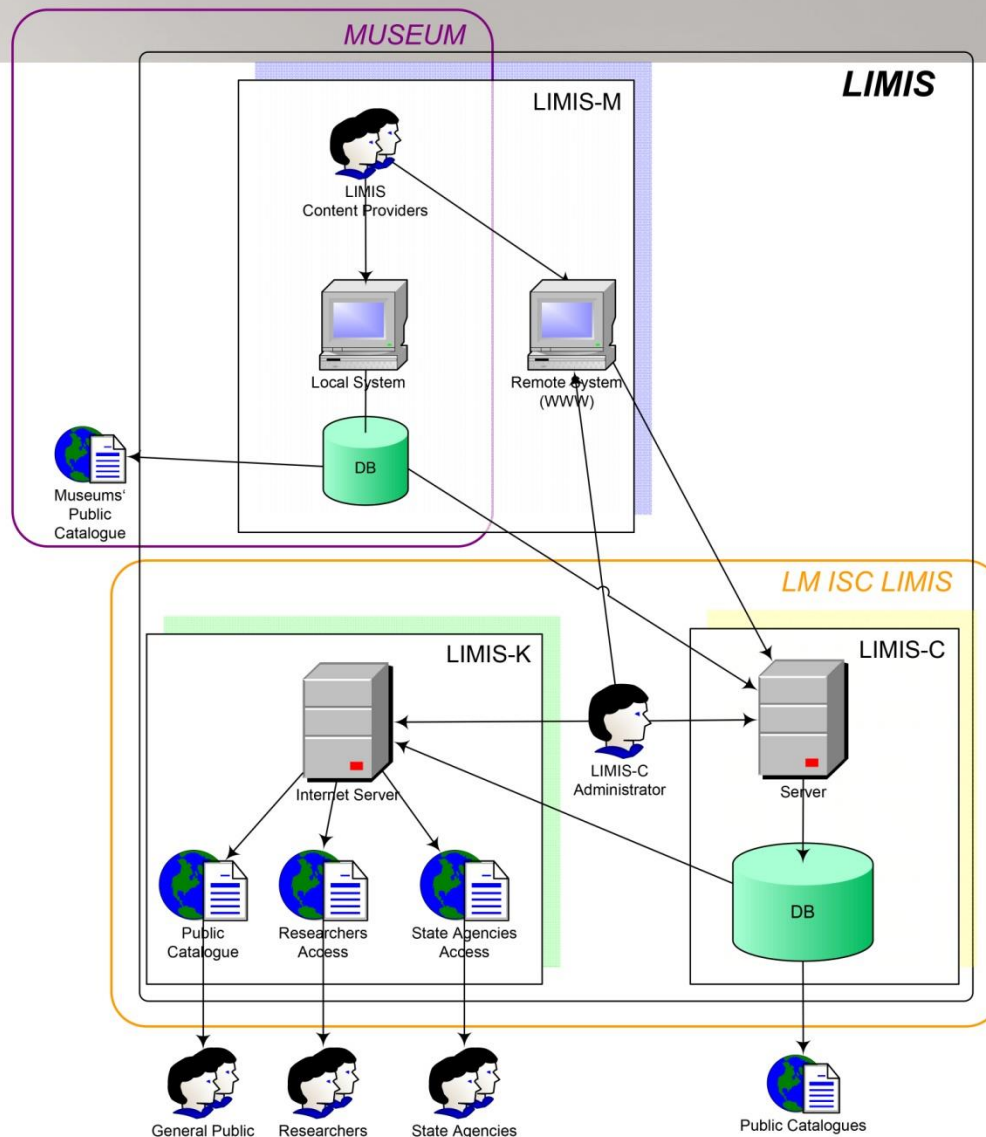
Публічний рівень:
презентація,
публікація
даних

LIMIS Conceptual Model

- Conceptual model of the LIMIS as the complex information system

LIMIS going to be developed as the complex information system which includes:

- data gathering, process and ex (LIMIS-M),
- data aggregation, preservation and sharing (LIMIS-C),
- digital content presentation (LIMIS-K).

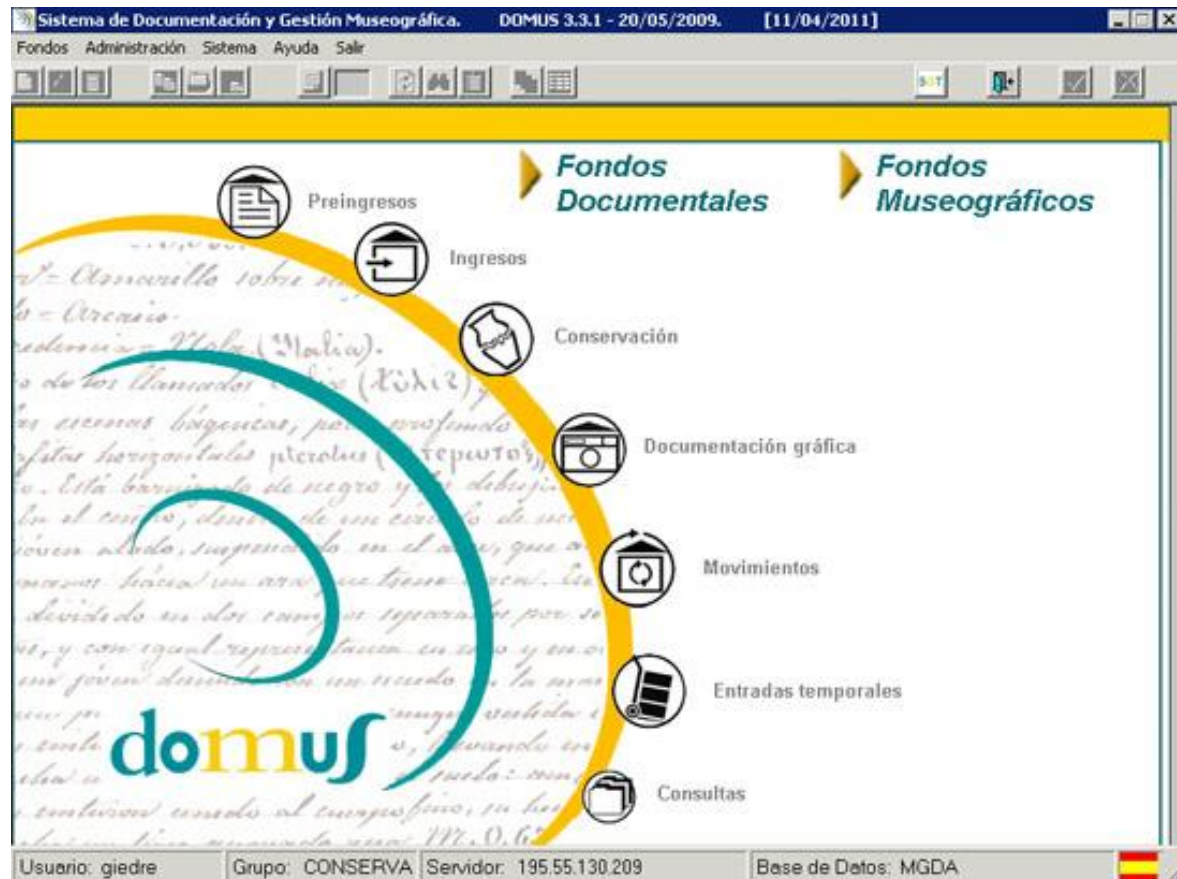

Іспанія

1996 р. – Міністерство культури Іспанії затвердило єдиний стандарт музейної документації та метаданих (Museum Documentation Standardisation) Орієнтація на стандарт CDWA/CDWA Lite

З 1999 р. – програмний інструментарій для музеїв на базі єдиного стандарту метаданих

Великобританія

Робота над SPECTRUM розпочалася 1991 р.
й здійснюється широким колом фахівців досі.

Широкий вибір програмного інструментарію, що відповідає стандарту

OpenHeritage
THE FUTURE OF OUR PAST

Україна:

Від теорії до практики

**програмний
інструментарій**

**стандарт метаданих
та обміну даними**

**визначення онтологічного стандарту,
формування логічної структури (моделі) даних**

аналіз предметної області та визначення переліку атрибутів

Формалізація даних

ПОРЯДОК ОБЛІКУ МУЗЕЙНИХ ПРЕДМЕТІВ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ

Затверджений МКУ восени 2016 р.

Структура документу

- Загальні положення;
- Організація обліку музейних предметів в електронній формі, порядок фіксації інформації в межах діючих процедур музейного обліку та управління колекцією
- **Додаток 1.** Мінімальний еталонний набір атрибутів та вимоги щодо міри відповідності онтологічному стандарту CIDOC CRM
- **Додатки 2 та 3.** Вимоги щодо обміну даними про музейні предмети та колекції в електронній формі (XML-схема)

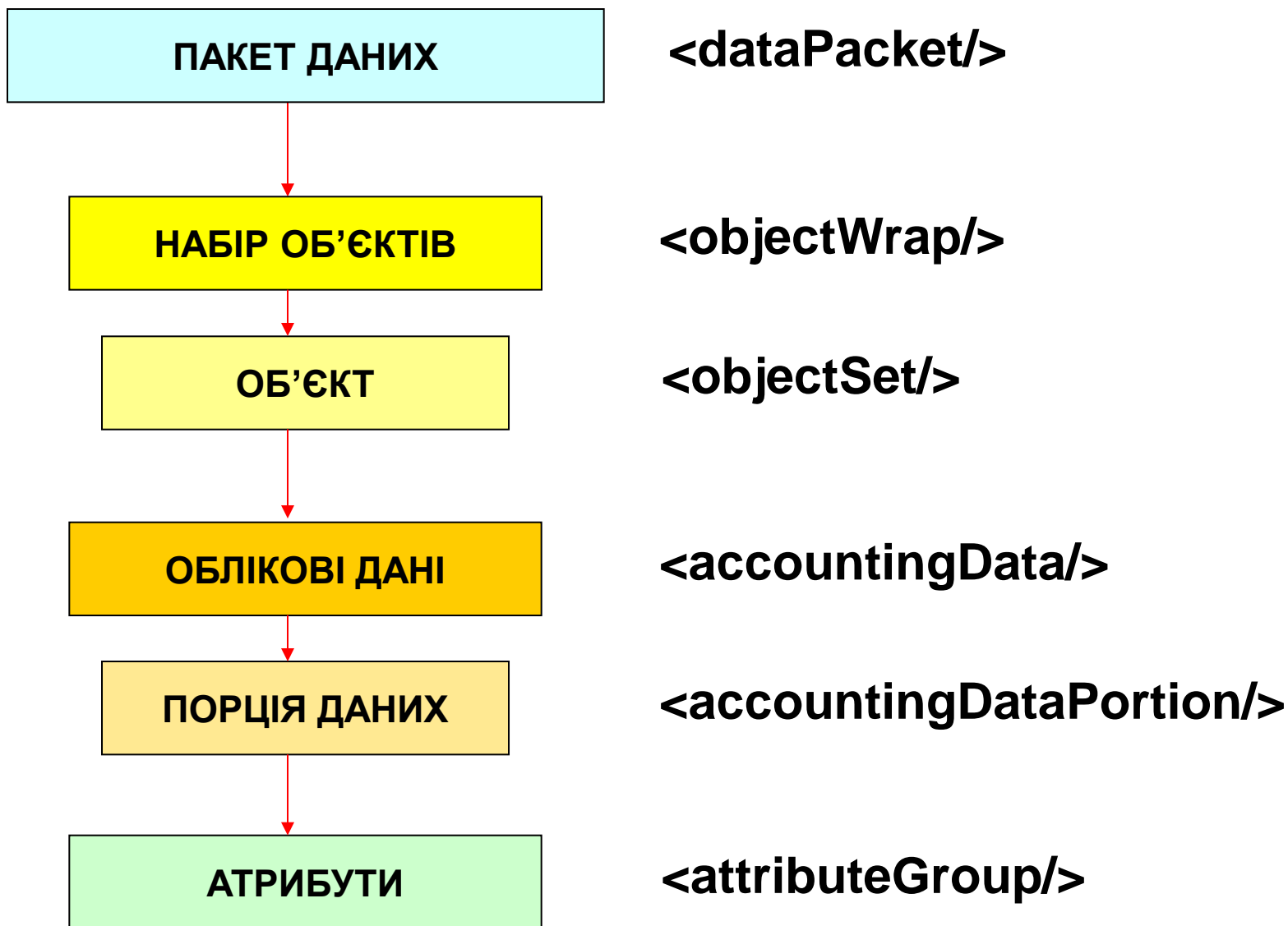
Xml-схема CodeUA

(Culture Object Data Exchange - UA)

- Відповідає **чинній нормативній базі**, затвердженим процедурам та формам документації
- В основі – модель даних, розроблена з урахуванням онтологічного стандарту **CIDOC CRM**
- Фіксація інформації (будь-якої) про музейний предмет або його рух в музеї **в контексті певної облікових процедур**

Загальна структура xml-схеми CodeUA

(Culture Object Data Exchange - UA)

xml-cxema CodeUA

```
- <exchangeDataPacket >
  - <collectionData lang="language"
    - <objectWrap>
      - <objectDataSet uid="string">
        - <accountingDataWrap>
          - <accountingDataPortion>
            - <attributeGroup>
              + <titleWrap>
              + <identifierWrap>
              + <classificationWrap>
              + <typologyWrap>
              + <measurementsWrap>
              + <materialWrap>
              + <techniqueWrap>
              + <inscriptionWrap>
              + <descriptionWrap>
              + <fundWrap>
              + <topographyWrap>
              + <conditionWrap>
              + <conservationRecWrap>
              + <conservationInfWrap>
              + <entryPurposeWrap>
              + <valuationWrap>
              + <controlDateWrap>
              + <relatedObjectWrap>
              + <relatedSubjectWrap>
              + <bibliographyWrap>
              + <documentWrap>
              + <noteWrap>
              + <actorWrap>
              + <placeWrap>
              + <eventWrap>
              + <imageWrap>
              + <disposalCauseRecord>
              + <acquisitionMethodRecord>
                <fragmentValue>string</fragmentValue>
                <amountValue>1</amountValue>
                <mobilityValue>true</mobilityValue>
            </attributeGroup>
          + <dataPortionAdministrativeData>
        </accountingDataPortion>
      </objectDataSet>
    </objectWrap>
  </collectionData>
</exchangeDataPacket>
```

xml-схема CodeUA

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
- <codeua:exchangeDataPacket xmlns:codeua="http://promuseum.org/codeua/XMLSchema">
  - <codeua:collectionData>
    - <codeua:objectWrap>
      - <codeua:objectDataSet>
        - <codeua:accountingDataWrap>
          - <codeua:accountingDataPortion>
            - <codeua:attributeGroup>
              - <codeua:titleWrap>
                - <codeua:titleSet codeua:type="описова" codeua:default="true">
                  - <codeua:appellationValue xml:lang="ua" codeua:type="оригінал">
                    <codeua:value>Кахля пічна, наріжна</codeua:value>
                    </codeua:appellationValue>
                  - <codeua:appellationValue xml:lang="en" codeua:type="переклад">
                    <codeua:value>Stove tile</codeua:value>
                    </codeua:appellationValue>
                  </codeua:titleSet>
                </codeua:titleWrap>
                <codeua:amountValue>1</codeua:amountValue>
                <codeua:fragmentValue/>
              - <codeua:measurementsWrap>
                - <codeua:measurementsSet>
                  <codeua:measurementType xml:lang="ua">висота</codeua:measurementType>
                  <codeua:measurementValue>24,2</codeua:measurementValue>
                  <codeua:measurementUnit xml:lang="ua">см</codeua:measurementUnit>
                  </codeua:measurementsSet>
                - <codeua:measurementsSet>
                  <codeua:measurementType xml:lang="ua">довжина</codeua:measurementType>
                  <codeua:measurementValue>21,3</codeua:measurementValue>
                  <codeua:measurementUnit xml:lang="ua">см</codeua:measurementUnit>
                  </codeua:measurementsSet>
                - <codeua:measurementsSet>
                  <codeua:measurementType xml:lang="ua">ширина</codeua:measurementType>
                  <codeua:measurementValue>10,6</codeua:measurementValue>
                  <codeua:measurementUnit xml:lang="ua">см</codeua:measurementUnit>
                  </codeua:measurementsSet>
                </codeua:measurementsWrap>
              - <codeua:materialWrap>
                - <codeua:materialSet>
                  - <codeua:appellationValue xml:lang="ua">
                    <codeua:value>Кераміка</codeua:value>
                    </codeua:appellationValue>
                  </codeua:materialSet>
                </codeua:materialWrap>
              - <codeua:imageWrap>
                - <codeua:imageSet>
                  - <codeua:imageFile>
                    <codeua:dataContainer>/9j/4ThFRXhpZgAASUkqAAGAAAALAA4BAgAgAAAAkgAAAA8BAgAYAAAAsgAAAI
```


Дякуємо за увагу!

Контактна інформація:

Владислав Піоро

+38067 408 25 92

vlad@prostir.museum

